RAPPORT NVI

Getberget, Skönsmon 1:46, 1:53 och 1:110, Sundsvall

SWECO

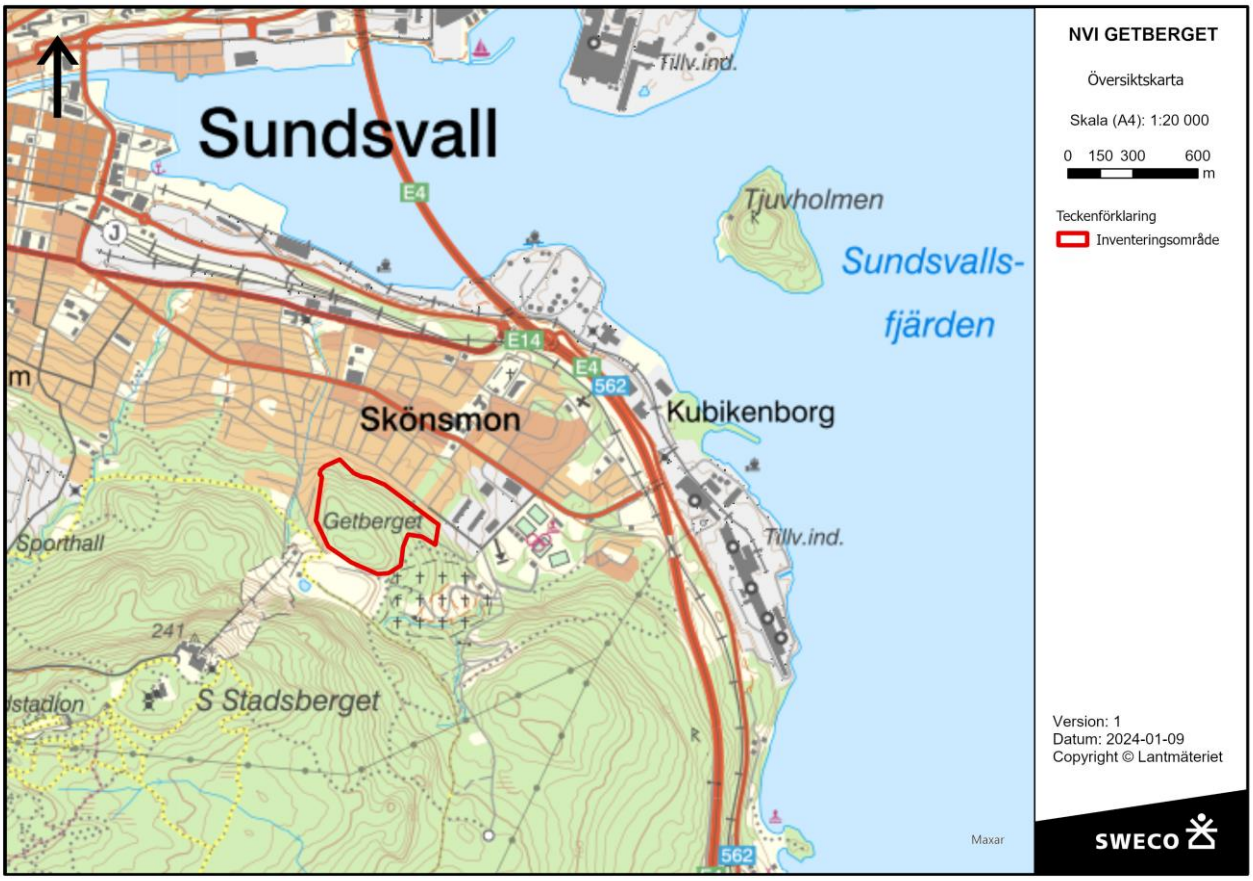
Uppdrag: Getberget Tomtutredning 30040713

Datum: 2024-01-10, rev 2026-06-25
Upprättad av: Stefan Grundström
Interngranskning: Anton Ringbom

Bakgrund

På Getberget vid Skönsmon planeras för bostäder. Sweco har fått i uppdrag att utföra en naturvärdesinventering, NVI, som ett underlag till detaljplanen. Syftet med en NVI är att på ett standardiserat sätt identifiera, avgränsa, beskriva och klassificera de delar av inventeringsområdet som är av betydelse för biologisk mångfald.

Inventeringsområdet på cirka 15 ha berör fastigheterna Skönsmon 1:46, 1:53 och 1:110, se figur 1.

Figur 1. *Inventeringsområdet på Getberget vid Skönsmon.*

Underlag

Förutom fältbesök har följande underlag använts för naturvärdesinventeringen:

- Webbgis Västernorrlands län: https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=bcb7b8a8cdf04fedabada5ad1bc9b61b
- Naturvårdsverkets kartverktyg *Skyddad Natur,*
- Skogsbruksplan för Sundsvalls kommun,
- Kartunderlag från SGU angående berggrund och jordarter,
- Artportalen från SLU 2003 – 2023, inkl skyddsklassade uppgifter,
- Lantmäteriets ortofoton och historiska kartor över området,

Metod och bedömningsgrunder

Inventeringen har genomförts enligt Svensk Standard SS 199000:2014 Naturvärdesinventering (NVI) avseende biologisk mångfald (NVI) med tillhörande Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014. En NVI omfattar inte kartläggning och bedömning av andra ekosystemtjänster än biologisk mångfald. För datafångst i fält användes Ipad med applikationen FieldMaps (ArcGis Online). Datan exporterades sedan som en geodatabas för produktion av kartunderlag i ArcGis Pro 3.0. Noggrannheten i geografisk positionering är vid goda förhållanden mellan 5–20 meter.

I maj 2023 kom en ny NVI-standard. Eftersom det här jobbet beställdes före detta datum och Swecos personal inte har utbildats eller samordnats för den nya standarden ännu har den inte använts vid denna inventering. Swecos slutsats är dock att detta inte haft någon betydelse för bedömningarna av naturvärdena inom området då den nya standarden i avgränsningarna och motiven till naturvärdesobjekten i huvudsak är densamma som i 2014 års standard.

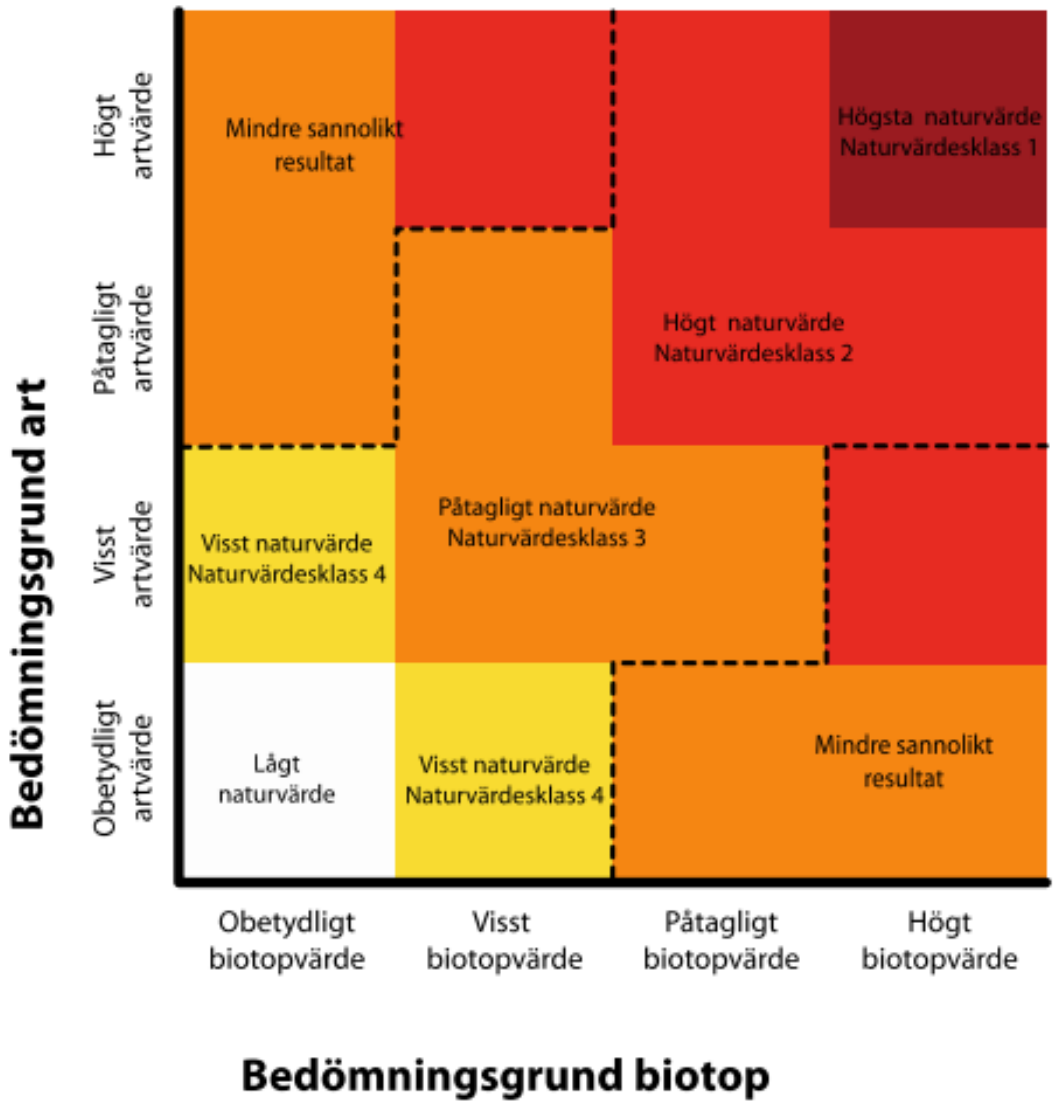
Naturvärdesinventeringen i det här uppdraget består av en förstudie och en fältinventering med detaljeringsgraden Medel med redovisning av naturvärdesobjekt i naturvärdesklasserna I-III (högsta naturvärde, högt naturvärde och påtagligt naturvärde). Fältbesök gjordes av Stefan Grundström 16 oktober 2023.

Signalarter används vid naturvärdesinventeringar i skog för att lokalisera och urskilja skogsbestånd med naturvärden. Signalarter indikerar att ett område har kontinuitet som skogsmark och att det finns värdefulla strukturer i form av till exempel död ved och gamla träd. Förekomst av en eller flera signalarter är ofta tecken på ett avvikande skogsområde som kan klassificeras som ett område med naturvärde eller som en nyckelbiotop enligt Skogsstyrelsens inventeringsmetodik.

Osäkerheten i undersökningen bedöms som låg då inventeringen har genomförts vid en för naturtyperna lämplig tid på året.

Naturvärdesklass	Förtydligande
1 – Högsta naturvärde Störst positiv betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
2 – Högt naturvärde Stor betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Naturvärdesklass 2 motsvarar ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, lövskogsinventeringens klass 1 och 2, ängs- och betesmarksinventeringens klass *aktivt objekt,* ängs- och hagmarksinventeringens klass 1–3, ädellövskogsinventeringen klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet, våtmarksinventeringens klass 1 och 2, rikkärrinventeringens klass 1–3, limniska nyckelbiotoper, skogsbrukets klass *urvatten,* värdekärnor i naturreservat samt fullgod Natura 2000-naturtyper. Detta under förutsättning att de inte uppfyller Högsta naturvärde.
3 – Påtagligt naturvärde Påtaglig betydelse för biologisk mångfald	Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Naturvärdesklass 3 motsvarar ungefär ängs- och betesmarksinventeringens klass *restaurerbar ängs- och betesmark,* skogsstyrelsens *objekt med naturvärde,* lövskogsinventeringens klass 3, ädellövskogsinventeringens klass 3, våtmarksinventeringens klass 3 och 4 samt skogsbrukets klass *naturvatten.*

***Figur 2**. Naturvärdesklasser, vad de innebär och vad de motsvaras av enligt standarden för naturvärdesinventeringar.*

***Figur 3**. Bedömningsgrunder för naturvärden.*

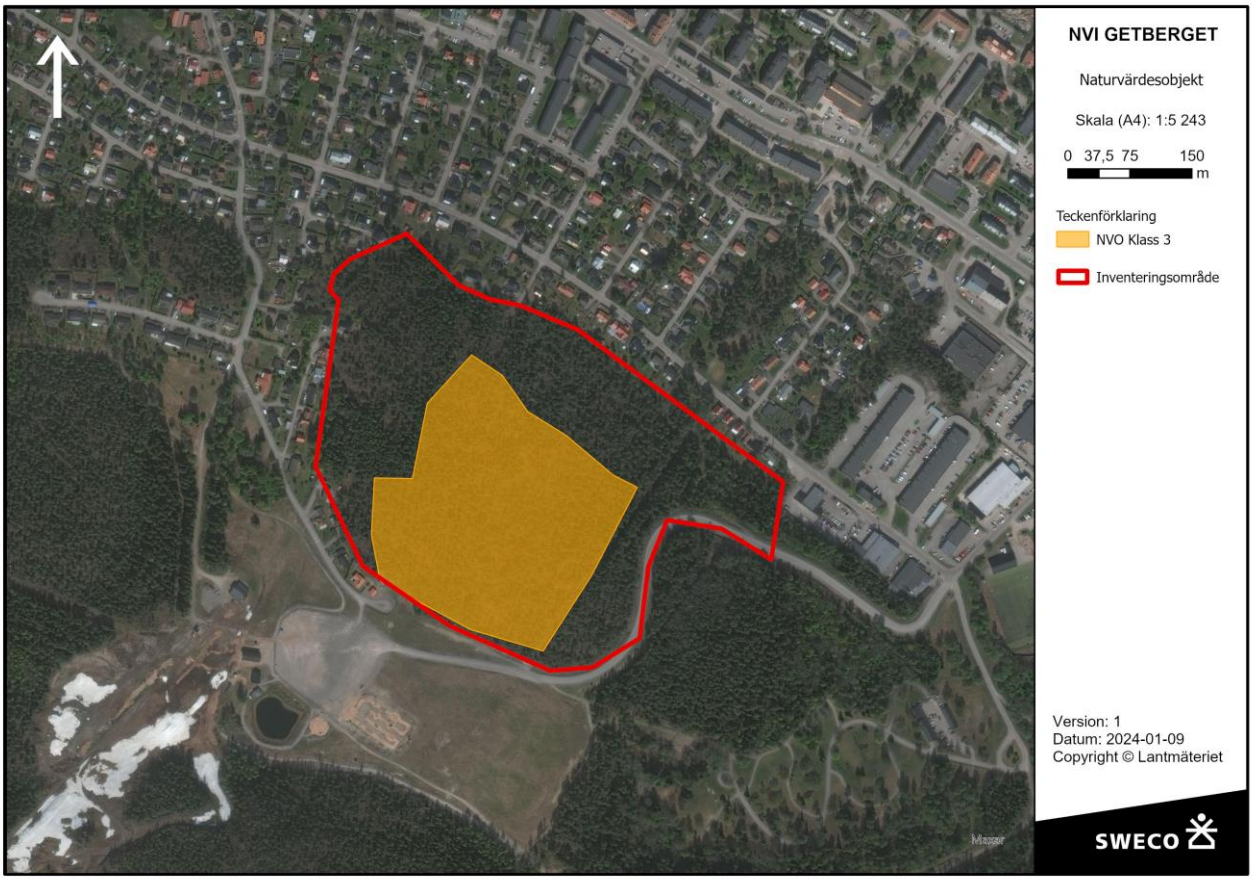
Resultat

Berggrunden i området består av gråvacka och porfyrisk granit som är kiselsyrarika bergarter som inte ger förutsättningar för någon rik eller särskilt krävande flora. Jordarterna utgörs av morän, postglacial sand och berg i dagen. Inventeringsområdet är beläget i en nordsluttning med stor del brukad yngre skog som hyser låga naturvärden. Ett naturvärdesobjekt på 8 hektar med påtagligt naturvärde har avgränsats. I områdets södra del finns spår efter en verksamhet, troligen militärt, där det sprängts och schaktats i berget. Det finns stigar i området, varav en som går i nord-sydlig riktning är vältrampad, se omslagsbilden.

I området finns inga sedan tidigare registrerade naturvärden och det finns inga fynd av arter registrerade i Artportalen från området.

***Figur 4**. Delar av inventeringsområdet består av yngre brukad yngre skog med låga naturvärden.*

Figur 5. *Inventeringsområdet med ett naturvärdesobjekt.*

Objekt-ID	Naturvärdesobjekt – Skogsområde på Getberget
Naturvärdesklass	3 – Påtagligt naturvärde
Areal	8 hektar
Beskrivning	Objektet domineras av hällmarkstallskog med sänkor och stråk med tjockare jordlager, delvis blockrik mark, där gran och löv dominerar. I den östra delen finns det en brant med öppna lodytor mot norr. Av lövträden förekommer glasbjörk, vårtbjörk, asp, rönn och sälg och det är även enstaka äldre enbuskar. Det är spår av avverkningar och träden är inte påfallande gamla. Inget av träden har bedömts vara över 200 år och det är få träd med utvecklade håligheter. Längst i söder finns tallar som bedöms vara cirka 150 år. Det är fläckvis en måttlig mängd död ved i form av lågor och även enstaka högstubbar.
Signalarter	Orange taggsvamp och dvärgbägarlav (rödlistade som nära hotade).
Fridlysta arter	-
Biotopvärde	Påtagligt biotopvärde motiveras av att det är ett skogsområde med hög grad av naturlighet.
Artvärde	Artvärdet bedöms som visst baserat på enstaka fynd av signalarter.
Motivering till naturvärdesklass	En samlad bedömning av biotop- och artvärde motiverar att objektet bedöms hålla påtagligt naturvärde.

Figur 6. *Vy över en representativ del av naturvärdesobjektet norra del.*

Figur 7. *Vy över en representativ del av naturvärdesobjektets södra del.*

Fridlysta arter

Inga fridlysta arter är påträffade inom inventeringsområdet. Ingen fågelinventering har dock gjorts men Swecos bedömning är att naturmiljöerna inom inventeringsområdet saknar förutsättningar för mer ovanliga och skyddsklassade arter.

Rekommendationer

Det bedöms inte finnas några hinder för exploatering av området utifrån naturmiljösynpunkt. Att ett område bedömas hysa påtagliga naturvärden (klass 3 i en bedömningsskala där det finns två högre klasser av naturvärden) innebär normalt inte att området behöver skyddas eller undantas.

När det ska göras avverkningar i området inför ianspråktagandet är det en vedertagen skyddsåtgärd att undvika avverkning och andra förberedande markarbeten under fåglarnas häckningstid vilket i detta fall innebär 15 april – 31 juli. Detta görs för att undvika att förbudsbestämmelserna enligt artskyddsförordningen faller ut. Det behöver dock säkerställas att inte eventuella hålträd som ska avverkas används för häckning av exempelvis spillkråka som observerats i området.